

DOKUMENT TITLE	
ETISKE RETNINGSLINJER OG BÆREKRAFT I NORHARD AS	
<p>Dette dokumentet inneholder fortrolig og konfidensiell informasjon som tilhører Norhard. Det er utlånt til begrensede formål og er fortsatt Norhard sin eiendom. Kopiering, helt eller delvis; eller bruk av denne utformingen eller distribusjon av denne informasjonen til andre er ikke tillatt uten skriftlig samtykke fra Norhard. Dette dokumentet skal returneres til Norhard ved endt bruk eventuelt tidligere på forespørsel.</p> <p>© Copyright Norhard - 2018</p>	<p>NORHARD AS Finsåveien 9 4441 Tonstad Norway</p> <p>e-mail: post@norhard.no www.norhard.no</p>
DOCUMENT NUMBER	REV
930-00-POL-001	01

REVISIONS HISTORIKK

01	15.01.2025	Utgivelse til bruk	AGB	EMA	GB
00	28.10.2024	Ute på høring	AGB	EMA	GB
Rev	Dato	Grunnen for utgivelse	Utarbeidet	Sjekket	Godkjent

Revisjonshistorikk

Rev.nr	Beskrivelse av revisjonsendringer	Ansvarlig	Dato
01	Første versjon	GB	15.01.2025

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Forkortelser	4
2	Referanseliste	4
3	Introduksjon	4
4	Ansvar	4
5	Vi minimerer vår klima- og miljøpåvirkning	5
6	Vi beskytter selskapets eiendeler	5
7	Vi driver forretninger med integritet og rettferdighet	6
8	Vi respekterer mennesker og planeten	6
9	Retningslinjer anti-korrupsjon	7
9.1	Gaver og underholdning	7
9.1.1	8
9.2	Anskaffelser	8
10	VARSLING	9
11	Norhard og FN's bærekraftsmål	9

1 FORKORTELSER

DL	Daglig leder
HMS	Helse Miljø og Sikkerhet
KPIs	Nøkkelindikatorer (Key Performance Indicators)
UNGP	FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter

2 REFERANSELISTE

Dokument Navn:	Dokument nr.:
Åpenhetsloven	
Internkontroll forskriften	
UNGP:	
HMS Håndbok	

3 INTRODUKSJON

De etiske retningslinjene er et sett med regler og rutiner som er ment å følges av alle ledere og ansatte. Det er et dokument som erklærer hvordan de ansatte skal opptre på en profesjonell og etisk måte til enhver tid. Disse retningslinjene skal alle i Norhard AS være kjent med.

Norhard har fire sett med forventninger til sine ledere, ansatte, leverandører og samarbeidspartnere:

- **Vi minimerer vår klima- og miljøpåvirkning**
- **Vi beskytter selskapets eiendeler**
- **Vi driver forretninger med integritet og rettferdighet**
- **Vi respekterer mennesker og planeten**

Målet er å oppnå gode holdninger og god praksis for en bærekraftig drift og økonomisk vekst.

4 ANSVAR

Det er øverste leder (DL) i Norhard som har hovedansvaret for å sikre at de etiske retningslinjene blir implementert og etterlevd.

Alle ansatte har et personlig ansvar for å sikre etterlevelse i det daglige arbeidet av de etiske retningslinjene som gjelder for selskapet.

https://norhard.sharepoint.com/sites/Norhard_prod/Felles/900 Adm & Org/930 Kvalitetssystem,HMS, Internkontr/Miljøfyrtårn 2024/Dokumenter/930-00-POL-001 Etiske retningslinjer.docx

5 VI MINIMERER VÅR KLIMA- OG MILJØPÅVIRKNING

Norhard sin kjernevirksomhet anser vi å bidra til å redusere selskapet og våre kunders miljøpåvirkning gjennom å tilby teknologiske løsninger som er natur- og klimabesparende.

Vi er i en kontinuerlig prosess på utvikling av nye og enda mer miljøvennlige teknologiske løsninger.

Norhard vil bidra ytterligere til å redusere klimapåvirkningen gjennom systematiske miljøtiltak. Våre interne prosesser og rutiner skal sikre at vi utfører våre oppdrag på den mest mulig miljøvennlige måten.

Selskapet har som mål å redusere miljøpåvirkningen i alle våre forretningsrelaterte aktiviteter, og har spesielt søkelys på:

- Avfallssortering i våre kontorlokaler, verksted, lager og på anleggsplasser
- Benytte effektive og bærekraftige energiløsninger
- Hyppig bruk av digitale løsninger for å begrense reisevirksomhet
- Gi ansatte nødvendig opplæring i håndtering av, og forbygge utilsiktede utslipp av, farlige stoffer og kjemikalier
- Inkludere miljøspørsmål i alle risikovurderinger og prosjekter
- Sette KPIer og målsettinger som krever at vi strekker oss for å være i kontinuerlig forbedring i klima- og miljøspørsmål
- Bli Miljøfyrtårn sertifisert som krever kontinuerlig oppfølging av vårt arbeid for å sikre etterlevelse av menneskerettighetsprinsipper, klima- og miljøarbeid

Vi vurderer produkter og tjenester i et miljøperspektiv gjennom evaluering av leverandører, ombruks vurderinger av materialer og substitusjons vurderinger av kjemikalier. Vi mener at vi er en del av løsningen heller enn en del av problemet.

6 VI BESKYTTER SELSKAPETS EIENDELER

I Norhard forvalter vi store verdier og forsøker å ta de beste beslutningene for våre eiere og andre interessenter. Vi sørger for å gjøre det med en liten og tett samarbeidende organisasjon som;

- gjennomfører systematiske og relevante risikovurderinger
- tilrettelegger for kontinuerlig opplæring for å oppnå høy faglig kompetanse
- sørger for fysisk sikring av lokaler og område, og sikring av merkantile verdier gjennom strenge IT rutiner og eksterne ressurser innfor datalagring og systemer.
- har rettferdighet, åpenhet og involvering i beslutninger som tas

I tillegg har Norhard rutiner som skal følges gjennom bl. a;

https://norhard.sharepoint.com/sites/Norhard_prod/Felles/900 Adm & Org/930

Kvalitetssystem,HMS, Internkontr/Miljøfyrtårn 2024/Dokumenter/930-00-POL-001 Etiske retningslinjer.docx

- etterlevelse av retningslinjer ifht korrupsjon, se kapittel 9
- følge fullmakts matrisen som beskriver roller og ansvarsnivå

7 VI DRIVER FORRETNINGER MED INTEGRITET OG RETTFERDIGHET

I Norhard vil vi ikke kompromittere vår integritet, og det er viktig for oss å opptre rettferdig og troverdig i all vår korrespondanse og dialog. For å være klarert og oppnå integritet, vil vi at alle ledere og ansatte

- gjør det rette, selv når det ikke er det enkleste
- har nulltoleranse for uetisk oppførsel
- er ansvarlig, grei og ærlig i all kontakt med andre
- utnytter vår suksess til å gi tilbake til lokalsamfunnene der vi driver virksomhet

Slik informasjon skal rapporteres til ledelsen eller uavhengig 3 part og deretter undersøkes. Varsleren vil bli holdt konfidensiell, bli ivaretatt og beskyttet mot gjengjeldelse, se også kapittel 10.

8 VI RESPEKTERER MENNESKER OG PLANETEN

For å bidra til en mer bærekraftig planet, har Norhard som mål å respektere mennesker gjennom å;

- vise omtanke for kolleger og andre med interesser i selskapet.
- oppmuntre til en sunn balanse mellom arbeid og privatliv
- arbeide for trygge og sikre lønns- og arbeidsforhold for våre ansatte
- ta utgangspunkt i FN's veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og ha null toleranse for brudd på menneskerettigheter i hele vår verdikjede
- undersøke leverandørenes ansvarlighet og evne til å etterleve de samme høye standardene og kravene som vi har til oss selv i forhold til forebygging av uønskede hendelser på mennesker, materialer, klima og miljø.

Det meste av vår bygge- og driftsaktivitet er lokalisert i små bygder og lokalsamfunn i Norge. Det er derfor et grunnleggende prinsipp i våre prosjektutførelser å

- sikre lokal verdiskaping der det er mulig
- sørge for at vi bidrar til sunn handelspraksis

https://norhard.sharepoint.com/sites/Norhard_prod/Felles/900 Adm & Org/930 Kvalitetssystem,HMS, Internkontr/Miljøfyrtårn 2024/Dokumenter/930-00-POL-001 Etske retningslinjer.docx

- implementerer våre etiske retningslinjer som sikrer bærekraft i alle ledd i verdikjeden.

Kontinuerlig forbedring av styringssystemer og etterlevelse av regelverk, prinsipper og retningslinjer er svært viktig for Norhard. Selskapet har etablert konkrete dokumenter, sjekklister og prosedyrer. Handlingsplaner, tiltak og internkontrollrutiner i selskapets styringssystem sikrer etterlevelse i utførende aktiviteter.

Vår risikobaserte due diligence vurdering av anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter er redegjort for i åpenhetsloven og rapportert som en del av selskapets internkontroll.

Alle ansatte skal kjenne til GDPR-rutinene som er beskrevet i Databehandleravtale og spesifikke rutiner for håndtering av taushetsbelagte opplysninger som beskrevet i styringssystemet.

9 RETNINGSLINJER ANTI-KORRUPSJON

Korrupsjon er misbruk av betrodd makt til privat fordel. En bestikkelse er enhver økonomisk eller annen fordel som tilbys, autoriseres, forespørres eller mottas som en tilskyndelse eller belønning for feilaktig utførelse av en persons relevante funksjon, eller hvis mottak i seg selv ville utgjøre utilbørlig oppførsel. I noen jurisdiksjoner kan det omfatte ganske enkelt å gi noen verdi eller fordel til en ansatt eller person ansatt som agent hvis det er fare for at aksept vil bli skjult for arbeidsgiveren.

En bestikkelse kan inkludere penger, eller ethvert tilbud, løfte eller gave av noe av verdi eller fordel. Det trenger ikke nødvendigvis være av stor verdi. Det kan omfatte underholdning, reiser, insentivprogrammer, et tilbud om ansettelse, overbetaling av offentlige leverandører eller rabatter eller "kickbacks" i forhold til tjenestene som tilbys.

Norhard forplikter seg til gjennom sine etiske retningslinjer å alltid arbeide mot korrupsjon i hele sin verdikjede. Ansatte og tilknyttede personer i Norhard og deres representanter, agenter eller rådgivere det handler med må aldri be om, akseptere, tilby, gi eller autorisere bestikkelser av noe slag eller noe som kan tolkes som en bestikkelse, enten direkte eller indirekte eller på annen måte gjennom noen tredjepart.

Offentlig tjenestemann kan, mot betaling, tilby å aktivere eller fremskynde en prosess som er hans eller hennes plikt til å utføre, for eksempel utstedelse av tillatelser, lisenser eller andre offisielle dokumenter, behandling av offentlige papirer osv. Slike betalinger kalles ofte tilretteleggingsbetalinger. Tilretteleggingsbetaling er *forbudt og skal ikke forekomme* i Norhard.

Retningslinjene beskriver hvordan ansatte og ledere i selskapet skal håndtere følgende:

9.1 Gaver og underholdning

Ansatte og tilknyttede personer i Norhard og deres representanter, agenter eller rådgivere det handler med, når de vurderer å tilby, motta eller gi ikke-økonomiske gaver

https://norhard.sharepoint.com/sites/Norhard_prod/Felles/900 Adm & Org/930 Kvalitetssystem,HMS, Internkontr/Miljøfyrtårn 2024/Dokumenter/930-00-POL-001 Etiske retningslinjer.docx

eller underholdning (som for eksempel inkluderer måltider, veldedige og sportsbegivenheter, fester og konserter), som kan være eller tolkes som en bestikkelse, bør sørge for at slike gaver eller underholdning skal:

- være i god tro, eksepsjonell, hensiktsmessig og rimelig
- ikke kompromittere uavhengigheten til noen av partene
- overholde gjeldende lover og forskrifter
- kompatibel med begge parter standarder
- i tråd med Norhards rykte
- utgjøre en normal forretningshøflighet
- Mulig å snakke om det uten å nøle

Pengeytelser skal verken gis eller aksepteres.

Hvis du er i tvil om hensiktsmessigheten av en gave eller et tilbud om underholdning, skal ansatte og tilknyttede personer i Norhard og deres representanter, agenter eller rådgivere det handler med, konsultere ledelsen i Norhard.

9.1.1 Representanter

Med "representanter" menes enhver tredjepart engasjert av eller på vegne av Norhard for å bistå med å skaffe og/eller opprettholde virksomhet. De inkluderer for eksempel spesialagenter, konsulenter og rådgivere.

Representanter skal følge Norhards etiske retningslinjer.

Representanter knyttet til Norhard vil ikke bli engasjert hvis de ikke er villige til å overholde standardene som er angitt i disse retningslinjene.

9.2 Anskaffelser

Entreprenører, leverandører og forretningspartnere av Norhard skal vurderes gjennom en rettferdig og formell prosess som omfatter vurderinger av risikopotensiale for uønskede hendelser, leveranse kvalitet, samt etterlevelse av krav og etiske retningslinjer. Partene må sørge for at alle aktiviteter og transaksjoner er riktig autorisert, nøyaktig registrert og gjennomført på en måte som er i samsvar med retningslinjer, prosedyrer og gjeldende lover og forskrifter.

Ansatte med et innkjøpsansvar bør basere enhver beslutning om innkjøp og kontraktsinngåelse på den beste verdien som forventes å bli mottatt, idet det tas hensyn til pris, kvalitet, ytelse, kompetanse, samsvar og egnethet (herunder kriterier for helse, arbeidsmiljø og sikkerhet (HMS), og klima- og miljø). Ingen ledere eller ansatte kan

https://norhard.sharepoint.com/sites/Norhard_prod/Felles/900 Adm & Org/930 Kvalitetssystem,HMS, Internkontr/Miljøfyrtårn 2024/Dokumenter/930-00-POL-001 Etske retningslinjer.docx

anmode om eller akseptere noen økonomisk eller annen fordel som tilbys, autoriseres, forespørres eller mottas som en tilskyndelse eller belønning for feilaktig utførelse av sine plikter knyttet til anskaffelses- eller kontrakts beslutninger.

10 VARSLING

Vi oppfordrer både interne og eksterne interessenter å varsle om kritikkverdige forhold, for eksempel

- Brudd på interne retningslinjer, lover, regler eller forskrifter
- Grovt vanstyre eller uetiske forseelser
- Misbruk av myndighet
- En betydelig og spesifikk fare for helse, miljø eller sikkerhet

Vi har, i samarbeid med bedriftshelsetjenesten, utarbeidet rutiner for å håndtere varslingsaker som skal rette opp i forholdene og beskytte varslere.

11 NORHARD OG FN'S BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Norhard forplikter seg til å bidra til dette og har valgt ut noen områder der vi mener vi kan bidra mest. Vi har etablert målsettinger (KPIer) for å spore våre klima/miljø-, sosiale- og forretningsetiske forhold i selskapet. Norhard sine målsettinger og tiltak er tett knyttet opp mot FNs bærekraftsmål.

Norhards hovedformål er å utvikle teknologi og løsninger som bidrar til mer fornybar vannkraft innenfor en kompleks energisituasjon i Europa med økt fokus på, og behov for, mer ren energi. For å utføre vårt oppdrag er det viktig at alle deler av virksomheten forstår vårt bidrag til en mer bærekraftig planet og at bærekraft er godt vurdert i alle prosesser vi utfører.

Vi har besluttet at følgende bærekraftsmål skal være våre drivende prinsipper:

Implementerte HMS systemer som sikrer trygge arbeidsforhold og «Work Life Balance»

Etablerte planer for, og gjennomføring av, opplæring, kompetansestyring og medarbeidersamtaler

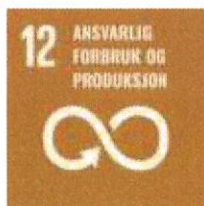
Etiske retningslinjer som forbyr enhver form for diskriminering og et bevisst forhold til kjønnsfordeling i ansettelses prosessene

Utvikling av teknologi som bidrar til mer natur- og klimavennlig energiproduksjon

Retningslinjer som sikrer bærekraftige lønns- og arbeidsvilkår, samt underbygger vårt samfunnsansvar ved å sikre at våre prosjekter har lokal forankring

Prosedyrer som sikrer bærekraftig innkjøp, forbruk og produksjon, samt stille krav til hele leveransekjeden

Prosesser og systemer for å redusere vårt natur-, klima- og miljø fotavtrykk i alle våre prosesser

